

DE WERELDEN BUITEN RABOBANK

“Met mijn vrouw en kinderen kan ik overal zijn”

Hoe zet je je carrière voort als je partner een baan aangeboden krijgt in het buitenland? Maarten Korz, innovatiemanager bij Rabobank diende zijn ontslag in en verhuisde met zijn vrouw Mandy van Kesteren en dochters Amber en Eva naar Zwitserland. Het grote verschil tussen ‘hier’ en ‘daar’? Zo ongeveer alles. Deel twee van een reeks over de vele werelden buiten Rabobank vanuit het perspectief van voormalige medewerkers.

DOOR WILLEMEN VELDMAN-MARSMAN

Rabobank is een warm bad. Een veilige wereld ook, iedereen kent er iedereen, ondanks de omvang van de organisatie. Wie er een tijdje werkt en zich er senang voelt wil er eigenlijk niet meer weg. Ook Korz – “ik vind innovatie superleuk en heb graag een vrije rol” – had het er vermoedelijk met gemak tot zijn pensioen kunnen volhouden. “Leuke mensen, fantastische projecten en alle ruimte om mijn werk te boetsen naar wat ik dacht dat goed was.” Dat hij toch weggaat is inherent aan de keuze die hij en zijn vrouw maakten toen zij werd gevraagd voor een functie bij Adecco in Zürich. “Na ieder gesprek kwam ze steeds enthousiaster terug, dus hebben we de knoop doorgehakt en zijn we naar een dorp in de buurt van Zürich verhuisd.”

Zwitserland is anders. Afstandelijker, geslotener. Niks vergezichten in eindeloos

laagland vol ijle populieren, informele omgangsvormen en gezellig bij elkaar buurten, maar een land van bergen zo ver het oog reikt en oeroude tradities die onverminderd in ere worden gehouden in dorpen en steden met al even oude kerken. Wie zich in Zwitserland vestigt en er een baan zoekt komt terecht in een klassieke cultuur waarin hiërarchie belangrijk is, elkaar tutoyeren ongebruikelijk en het nieuwe werken – de vrijheid van zelf bepalen waar je je werk doet, met wie en wanneer – een nog onbekend fenomeen. Laat staan dat je – zoals het gezin Korz in 's-Hertogenbosch gewend was – zomaar bij je vrienden en burens kunt binnenwippen. Korz: “De scope is hier een totaal andere dan in Nederland, zowel zakelijk als privé. Mijn collega’s spreken mij aan met u en herr Korz. Daar moest ik erg aan wennen toen ik eenmaal aan het werk was. En privé is het moeilijk om contact te

“
Ik ben veel meer gaan wandelen”

leggen omdat Zwitsers heel erg op zichzelf zijn. Gelukkig wonen er in ons dorp veel expats.” Dat maakt het wonen, werken en leven in Zwitserland aanzienlijk draaglijker. Volgens Korz, “omdat expats in hetzelfde schuitje zitten.” Ze vestigen zich ergens en zelden voor altijd, waardoor ze elkaar gemakkelijk opzoeken. Of je er vrienden voor het leven mee wordt is wel de vraag. Uiteindelijk vertrekt ook iedereen op enig moment weer naar een andere bestemming of het thuisland.

Maarten Korz, innovatiemanager bij ZF-Friedrichshafen

Dramatisch

De eerste weken in Zwitserland typeert Korz als “redelijk dramatisch.” Hij is druk met het afwikkelen van allerlei administratieve zaken en ervoor te zorgen dat het gezin zich thuis kan voelen. Amber en Eva spreken nog niet het zangerige Zwitser-Duits, het schoolsysteem is er anders en ze missen hun vriendjes en vriendinnetjes. En Korz zijn collega’s en zijn werk. “Het moeilijkste vond ik het afscheid nemen. Bij het afscheidsgesprek met mijn manager zat ik huilend aan de tafel.” Corona vergemakkelijkt het gewenningsproces omdat het onderhouden van de connecties en borrelen via het beeldscherm ineens de gewoonste zaak van de wereld wordt en hij zo vanuit Zwitserland kan meewerken aan het oprichten van een innovatie instituut in Nederland. Pas op het moment dat het ernaar uitziet dat hij fysiek moet aantreden in vergaderingen en workshops in Nederland gaat hij op zoek naar een Zwitserse werkgever. Intussen helpt ook de natuur een handje mee aan de gewenning. Korz: “Ik ben veel meer gaan wandelen en ga veel meer naar buiten dan in Nederland. Daar kon ik natuurlijk ook wel aan de wandel, maar hier kan ik de berg op.”

Inmiddels werkt Korz alweer geruime tijd als innovatiemanager in de Zwitserse vestiging in Bern van ZF-Friedrichshafen. Wereldspeler in de aandrijf- en chassistechnologie en vooral bekend door de ontwikkeling van geavanceerde versnellingsbakken. In harde cijfers: ZF telt 271 productielocaties all over the world, heeft circa 153.000 medewerkers en draaide in 2020 een omzet van omgerekend meer dan 30 miljard euro. Toch iets van een andere orde dan werken bij Rabobank. Korz: “Inderdaad, maar er zijn ook zeker overeenkomsten. ZF zoekt iemand die met een andere blik naar vraagstukken kijkt dan ingenieurs. In feite was dat ook mijn rol bij Rabobank.” Enthousiast: “Juist omdat ik geen ingenieur ben voer ik vaak ongelooflijk mooie gesprekken met mensen. Ik merk dat ik in een fase van mijn leven ben dat ik het superleuk vind om andere mensen te helpen zich te ontwikkelen op het gebied van innovatie en innovatiemanagement.”

Vakmanschap

Wat ook meespeelt in zijn besluit om bij ZF te werken: het bedrijf bestaat al meer dan honderd jaar en is sterk georiënteerd op de ontwikkelingen in de wereld

en wat het bedrijf daaraan kan bijdragen. Zonder – en dat is opvallend vergeleken met het op economische gebaseerde vooruitgangdenken dat in de meeste Nederlandse bedrijven en ja, ook Rabobank domineert – af te danken wat in essentie goed is. Korz: “Hier heerst een cultuur van perfectionisme, er is een enorme waardering voor vakmanschap. De mensen hier willen topkwaliteit leveren. 80 of 90% vinden ze niet goed genoeg.” Ook dat is een groot verschil met Nederland. In de werktijktijd van ZF betekent dit dat Korz en zijn team voortdurend zoeken hoe die kracht van perfectie en vakmanschap kan worden ingezet voor innovatie, nieuwe concepten voor de traditionele industriële wereld en vraagstukken als duurzaamheid. Dat de versnellingsbakken – goed voor 80% van de omzet – op termijn misschien wel helemaal verdwijnen zien hij en zijn team dan ook niet als een bedreiging maar veel eerder als een uitgelezen mogelijkheid om een wezenlijke bijdrage te leveren aan een duurzamere wereld. “Stel dat we eigenaar blijven van de componenten. Dan kunnen we upcyclen en recyclen, waardoor de hoge kwaliteit zich uitbetaalt.”

Spijt van zijn vertrek naar Zwitserland heeft hij zeker niet. “Doordat ik eerst een tijd zonder werk zat in een land met een totaal andere cultuur en natuur, heb ik zoveel nieuwe dingen ontdekt en zoveel nieuwe mensen leren kennen. Dat heeft mijn perspectief op werk en de betekenis ervan veranderd. Mijn vrouw is veel meer gericht op haar carrière dan ik. En ondanks de onzekerheid die we soms voelen merk ik dat we met het gezin voldoende aanpassingskracht hebben om met veranderingen om te gaan. Dat geeft vertrouwen in de toekomst. Ik heb mijn fundament dichtbij. Met mijn vrouw en kinderen kan ik overal zijn.” ←